

bio

Cena 49 Kč / 2,10 EUR
podzim

4-5 | 12

ZAHRA DA

zdravá | krásná | relaxační

V OBRAZECH

Soutěž o čtyři elektrické pily

Deset důvodů pro jablko

Kompost – zahradníkovovo zlato

Zahradní cesty a pěšiny

Dárek pro stoletého *jubilanta*

NA ZAČÁTKU MINULÉHO STOLETÍ VZNIKALY VE VĚTŠÍCH MĚSTECH ARCHITEKTONICKY PRŮPRACOVANÉ VILOVÉ DOMY, K NIMŽ POTOM RENÓMOVANÍ ZAHRADNÍ ARCHITEKTI NAVRHOVALI STEJNĚ PRECIZNÍ ZÁHRADY. VILKY STOJÍ DODNES, ZUB ČASU, KTERÝ NA NICH ZAHLODAL, SE DARÍ LÉPE CI HŮŘE VYSPRAVIT; ZÁHRADY VŠAK VĚTŠINOU VZALY ZA SVĚ. TY TAM JSOU LOUBÍ POPNUTÁ RŮŽEMI, BESIDKY USAZENÉ VE STINNÉM KOUTU ZÁHRADY, NENAJDEME UŽ ANI TRVALKOVÁ RÁBATA A ŽEM SE SLEHLA I PO ZURČÍCÍCH FONTÁNÁCH. JINÁ DOBA VYŽADUJE JINÝ STYL A OBNOVOVAT STO LET STARÉ PROJEKTY BY ASI NEBYLO ÚČELNÉ.

Při opravě fasády se také vyměňovala dřevěná treláž sloužící jako opora pro popínavé rostliny. Břečtan vpletený do starých planěk se musel seříznout až téměř u země, k překvapení všech ale výborně zregeneroval a během tří let se zase šplhá do výšky

Dřevěná terasa navazuje na nově vybudovaný zadní vchod do domu a nad hladinu jezírka vybíhá užším molem

Text a foto Michal Babor

Zahrada v jedné z atraktivních brněnských čtvrtí bývala možná kdysi právě taková. Rodinnou vilku s typickým rukopisem postavil jeden z Jurkovičových žáků přesně před 100 lety, ke svému jubileu tak dostala dárek – nejen celkovou opravu včetně fasádních treláží pro popínavé rostliny, ale také venkovní úpravy v přírodním stylu, který je současným majitelům velmi blízký. Základem nové koncepce zahrady se stalo fóliové jezírko kombinující koupací část s regenerační zónou. Vodní rostliny vysazené ve šterkových kapsách se starají o čistotu vody – tím, že z ní odebírají živiny nutné pro svůj život, znemožňují růst řasám, které by vodu kalily. Mezi jejich stonky našlo domov několik drobných rybek, které mají na čistotě vody také svůj podíl. Protože se nerozmnožují tak intenzivně jako koi kapři, nehrozí během krátké doby jejich přemnožení. Koupací část má obdélníkový tvar a její osmimetrová délka umožňuje udělat pár temp pro zdraví i osvěžení. Z původní vegetace zůstalo zachováno jen několik ovocných stromů. Udává jim prim majestátný

ořešák, pod jehož korunou se našlo místo pro zvýšené užitkové záhony a dětský koutek. Ke starší jabloni a švestce přibýlo ještě drobné ovoce, vinná réva a jabloňový špalír, jejichž úkolem je spolu s výsadbou okrasných keřů po obvodu zahrady vytvořit soukromý prostor. Výsadby doplňují běžné trvalky vybírané tak, aby v průběhu sezony vždy kvetl jiný druh. V polovině června tu rozehrávaly své ohnivé tance denivky a kolem jezírka se nenápadně hlásil o slovo kontryhel. „Trvalky jsme vysazovali do záhonů mulčovaných obyčejným kartonem, který se používá pro balení nábytku při stěhování,“ prozrazuje autorka návrhu zahrady Lucie Komendová. „Je zasypaný jen tenkou vrstvou mulče, takže když se při práci nebo silnějším deštěm odhrne, není karton skoro vůbec vidět. Teď po třech letech od realizace už se většinou rozpadl.“

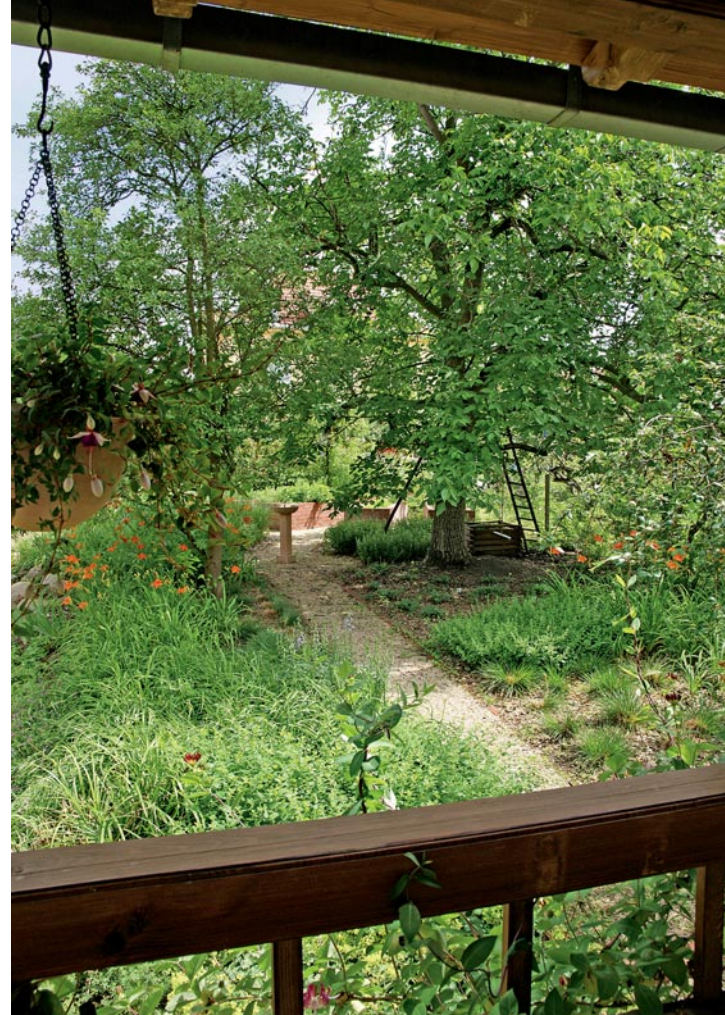
Přírodnímu charakteru zahrady odpovídají také původně navržené mlatové cesty kolem domu a do užitkové části, které se ale nakonec při realizaci nahradily drobným kačírkem. „To byla chyba, ve šterku se daří plevelům,“ přiznává dnes majitelka. Povrch cest je ale tím jediným, co by na své zahradě změnila. „Jinak jsme velmi spokojení a máme zahradu, jakou jsme si přáli. Krásnou, živou a zdravou.“

Úzký formální chodníček obíhá dům od východu k západu. Původně měl být mlatový, nakonec ale padla volba na drobný kačírek. Obrubové záhony patří trvalkám a růžím, kterým to krásně sluší s levandulemi

Užitková část v jednom z rohů zahrady kombinuje původní stromy s novou úpravou. Zajímavostí jsou zděné zvýšené záhony uspořádané v paprscité výšce pro pěstování bylinek, koření a drobné zeleniny, prostor tu našel také menší kompost. Nesmí chybět přírodní krmítko, žebřík do koruny stromu a talířovitou houpačku zase využívají děti

Do vody se sestupuje po žebříku
– anebo rovnou skáče

Aby přírodní jezírko správně fungovalo, musí být regenerační plocha minimálně stejně tak velká jako část koupací. Tady je dokonce ještě o trochu větší

Terénní nerovnosti vyřešil výškový předěl z velkých oblých kamenů. Trvalkové výsadby mají sice svůj předobraz v osazovacím plánu, po realizaci už ale dostala příroda volné pole působnosti a „zalétané“ druhy tady nejsou výjimkou. I díky této sukcesi působí zahrada volně a přirozeně

Ještě několik let bude trvat, než stromy po obvodu zahrady zastíní výhledy ze sousedních domů

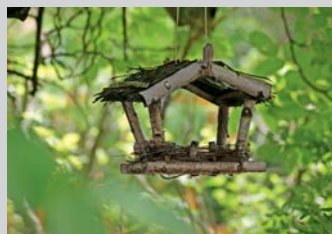
Detaily pro inspiraci

Zelená střeška nad přístřeškem, pod který se posouvají vjezdová vrata na pozemek. Nízké rozchodníky vysázené do šterku tvoří při pohledu z výšky jméno majitelů – nad touto částí Brna totiž občas přelétávají horkovzdušné balóny...

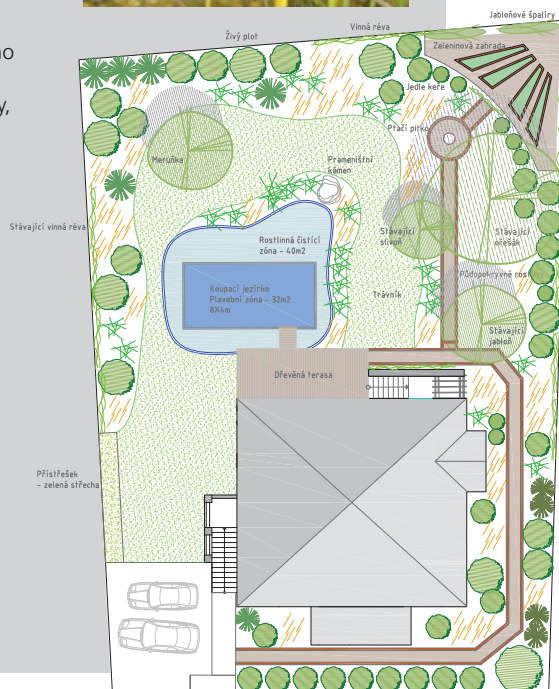
Jednoduché přírodní krmítko si dokáže každý vyrobit sám z několika kousků silnější březové větve. Střešku tvoří drobnější větvičky spojené drátkem do rohože

Poslední zbytky kartonu použitého jako mulč pod vrstvou kůry. Obvykle se pro tento účel používá černá mulčovací plachetka, podobná odhalená místa by však byla nevzhledná. Navíc by textilie zabránila přirozenému rozrůstání rostlin

Šterkové cestičky se stávají ideálním místem pro šíření trvalek samovýsevem a dobře se v nich daří bohužel i plevelům. Časem se proto možná dostane na mlatový povrch, který byl na cesty původně navržen

Rostliny vysazené ve šterku regenerační plochy přírodního jezírka se spolu s drobnými rybkami starají o čistotu vody, bez vzduchování by se ale systém neobešel

Lucie Komendová, M.Sc.

autorka návrhu zahrady

Přáním majitelů bylo koncipovat novou podobu zahrady do přírodně blízkého stylu s větším množstvím kvetoucích trvalek. Dominantním prvkem prostoru se měl stát koupací přírodní biotop navazující na dřevěnou terasu domu. Celková plocha

koupacího biotopu je 64 m², z toho plaveckou zónu tvoří 32 m² a čistící rostlinnou zónu 42 m². O čistotu vody se zde starají rostliny, ale i technologie (skimmer, čerpadlo, vzduchování).

Z původní zahrady zůstal starý ořešák, švestka, jablonoň a několik hlav vinné révy. Nově se dosazoval pouze jeden ovocný strom – meruňka.

Původně mírně svažité zahrada byla rozdělena do dvou výškových úrovní, aby byla vytvořena rovina pro koupací biotop. Z obývacího pokoje a nově vzniklé terasy za domem je veden pohled na kamenné ptačí pítko pod korunou urostlého ořešáku. Tato nová pohledová osa je podpořena cestou vedoucí dále k vyvýšeným cihlovým záhonům.

Mezi výsadbami okrasných keřů a trvalek se nacházejí ovocné keře i lesní jahody a musejí

se tak trochu hledat. Při procházce zahradou je tak možné během celého roku najít něco k snědku.

Využití materiálů v zahradě bylo odvozeno od materiálového provedení domu – klinkerové cihly pro venkovní použití a kámen.

Cihly lemují okraje cest a oddělují trávník od záhonů. Kámen se objevuje v koupacím biotopu a zpevňuje svah překonávající výškový rozdíl terénu.

Ateliér Gaia
Lucie Komendová, M.Sc.
Durdáková 49, 613 00 Brno
Tel. 608 418470
www.ateliergaia.cz